

AZ ERDŐ

J E C * D E R W A L D * T H E W O O D * L A F O R Ê T

Tartalom:

DR. MAGYAR JÁNOS: A Szovjetunió ötödik öt éves terve irányelveinek erdészeti vonatkozásai.....	101
BENEDEK ATTILA: N. G. Potapov professzor erdőgazdaságunk egyes kérdéseiről.....	104
KÁLDY JÓZSEF: Tegyük ipari jellegűvé a fakitermelés munkáját.....	107
TESZÁRS GÉZA és SÁRKÁNY JENŐ: Földi fényképmérés az erdőgazdaság szolgálatában.....	116
DR. PALLAY NÁNDOR: Az 1950. és 1951. évi tűzifa súlyapadási vizsgálatok eredményeinek összefoglalása.....	121
PARTOS GYULA: Alátelepítés.....	131
LUKÁCS ISTVÁN: A falepárlás elmélete és gazdasági jelentősége.....	135
DR. ERŐS PÁL: Új módszer a halastavak természetes hozamának meghatározásához.....	140

Szemle:

Nyárasaink újabb betegsége (DR. GYŐRFI JÁNOS).....	153
Csemetekerti üzemtervek jelentősége új erdők telepítésével kapcsolatban (RIMLER LÁSZLÓ).....	155
P. A. Genkel: A növények szárazságtűrése (J. B.).....	157
A u j e s z k y — B e r é n y i — B é l l : Mezőgazdasági Meteorológia (L. G.).....	158

AZ ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Megjelenik évente négyszer
 ЛЕС — Орган Государственного Общества Лесоводства — Журнал трехмесячный
 THE WOOD — A quarterly published by the National Forestry Association
 LA FORÊT — Edité en quatre fascicules annuellement par l'Association National Forestière
 DER WALD — Ausgabe des Ungarischen Landesforstvereins. Erscheint in vier Heften jährlich

Szerkesztőbizottság:

Babos Imre, Benedek Attila, Haracsi Lajos dr., Kasza Ferenc, Káldy József,
 Madas András, Magyar János dr., Saly Emil, Tömpe István

Felelős szerkesztő:

Páris János

Felelős kiadó:

A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója

Szerkesztőség:

Budapest, V., Nyári Pál-utca 9., V. emelet 1. Országos Erdészeti Egyesület,
 Telefon: 187-549

Kiadóhivatal:

Budapest, V., Vécsey-utca 4. Telefon: 122-790. Egyszámlaszám: 31878181—47

СО Д Е Р Ж А Н И Е

Д-р МАДЬЯР ЯНОШ: Лесохозяйственные отношения проекта директив по пятому пятилетнему плану СССР	101
БЕНЕДЕК АТИЛЛА: Проф. М. Г. Потапов о некоторых вопросах нашего лесного хозяйства	104
КАЛДИ ЙОЖЕФ: Решающее условие выполнения плана лесозаготовок — создание лесной промышленности	107
ТЕСАРШ ГЭЗА И ШАРКАНЬ ЕНЭ: Наземная фотосъемка в службе лесной таксации	116
Д-р ПАЛЛАИ НАНДОР: Результаты исследований по усушке дровяной древесины, проведенных за 1950—1951 годы	121
ПАРТОШ ДЮЛА: Подсадка и подсев	131
ЛУКАЧ ИШТВАН: Теория и хозяйственное значение сухой перегонки древесины	135
ЕРЕШ ПÁL: Новый метод определения естественного выхода прудов....	140

CONTENTS — INHALT — MATIÈRES

JÁNOS MAGYAR: Rapports forestières des principes du cinquième plan quinquennal de l'Union Soviétique	101
ATTILA BENEDEK: Prof. N. G. Potapow über einige Fragen unserer Forstwirtschaft.	104
JÓZSEF KÁLDY: Schaffung einer Forstindustrie	107
GÉZA TESZÁRS—JENŐ SÁRKÁNY: Terrestrial photogrammetry in forestry	116
DR. NÁNDOR PALLAY: Zusammenfassung der Ergebnisse von Untersuchungen über den Gewichtsverlust des in den Jahren 1950 und 1951 geschlägerten Brennholzes ...	121
GYULA PARTOS: Création des sous-étages	131
ISTVÁN LUKÁCS: Theorie und wirtschaftliche Bedeutung der Holzdestillation	135
PÁL ERŐS: A new method for the determination of the natural yield of fish-ponds ...	140

A Szovjetunió ötödik ötéves terve irányelveinek erdészeti vonatkozásai

DR. MAGYAR JÁNOS

A Szovjetunió a negyedik ötéves tervét sikeresen teljesítette. Ez a körülmény lehetővé teszi, hogy rátérjen a következő ötéves tervére. Azoknak az irányelveknek a tervezete, amelyek alapján a Szovjetunió 1951—1955. évi ötödik ötéves terve majd felépül, már ismeretes. A tervezetet a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága elkészítette és a »Pravda« 1952. augusztus 20-i számában nyilvánosságra hozta. »Ez az ötéves terv — hirdeti a tervezet — a békés gazdasági és kulturális építés terve. Ez a terv elősegíti a Szovjetunió és a népi demokráciák további megszilárdulását és gazdasági együttműködésük kiszélesítését, valamint a gazdasági kapcsolat fejlesztését minden országgal, amely az egyenjogúság és kölcsönös előnyök alapján kívánja fejleszteni kereskedelmét.« Nyilvánvaló, hogy a tervezet felé érdeklődéssel fordul a földkereség valamennyi országa.

A Szovjetunió pártonbelüli és pártunkívüli dolgozói, a munkások, a kolhoz-parasztok, az értelmiségiek — áthatva a kommunizmus építésének, az igazi hazafiságnak lelkesítő érzetétől — a tervezetben azt vizsgálják, hogy melyik munkafeladatot lehetne az előirányzott mértéknél még magasabbra emelniök és kéri az ilyen irányú megállapításaik teljesítését.

A népi demokratikus országok dolgozói saját tapasztalataik alapján győződtek meg arról, hogy a Szovjetunióknak a békés alkotó munka terén elért minden eredménye valóban elősegíti az egész békétábor, az egész haladó emberiség ügyét. Ezért a szocializmus országát példának tekintve a tervezetből kisugárzó nagyszerű építő lendület magávalragadó hatása alatt teljesítik, sőt túlteljesítik a saját országaik népgazdasági terveiben előirányzott feladatokat.

A kapitalista országok, a félgymarmatok és a gymarmatok elnyomott embermillióiban — kommunista és munkáspártjaik következetes felvilágosító tevékenysége révén — egyre inkább elmélyül a tudat, hogy olyan javaslatot, mint a Szovjetunió 1951—55. évi ötéves tervére vonatkozó irányelvek tervezete, kizárólag ott lehet készíteni, ahol már nincsenek egymással kibékíthetetlen ellentétben álló osztályok, ahol az embernek ember által való kizsákmányolása már mindörökre megszűnt, ahol a szocializmust diadalra vitték, ahol már »virrad a kommunizmus hajnala«. Így számukra a tervezet újabb bátorítás, újabb erőforrás abban a harcban, amelyet szabadságuk kivívása, minden rendű és rangú kizsákmányolóik hatalmának a megdöntése, a proletárdiktatúra megvalósítása végett folytatnak. A mamut-vagyonok magántulajdonosai és véreskezű bérenceik, az atomfegyver és a bacilusháború lovagjai pedig, akik semmitől sem félnek jobban, mint a békétől, szeretnék a tervezetet agyonhallgatni, miközben fokozzák a Szovjetunió és nagy pártja, a Bolsevik Párt elleni rágalomhadjáratukat. De ennek kudarca sorsa. A szovjet nép, a szovjet társadalom erkölcsi-politikai egysége sziklaszilárd. Rajta bármifajta hadjárat megtörik.

* * *

A Szovjetunió ötödik ötéves tervére vonatkozó irányelvek tervezete a szakemberek számára különösen tanulságos.

A tervezet négy főrészből áll. Először az ipar, azután a mezőgazdaság, majd az áruforgalom, a közlekedés és a távközlés, végül a nép anyagi jólétének, egészségvédelmének és kulturális színvonalának további fejlődése terén követendő irányelveket tárgyalja.

Mind a négy főrész tartalmaz olyan előirányzatot, amely az erdőgazdaság, illetve az erdészet dolgozóinak a munkakörét közelről érinti.

Az ipar területén követendő irányelvek sorában — sok egyéb között — a tervezet előirányozza hozzávetőleges mértékben a legfontosabb ipari termékfajták termelésének a növelését. Az ipari fakitermelést a tervezet szerint — ezt a tervezet a harminc legfontosabb ipari termékfajta között a huszadik helyen említi — 1955-ben 1950-hez viszonyítva 56%-kal kell növelni. A papír termelését ugyanígy 46%-kal. (I. 2. pont).

Igen tekintélyes mértékű termelés-növelés ez.

A tervezet nem feledkezik meg a termelés-növelés megvalósításának a feltételeiről. Szükségesnek tartja az erdőkitermelés — továbbá a cellulose- és papír-, illetve a fűrész- és fafeldolgozó ipar — számára a magasteljesítményű gépek és berendezések termelésének a fejlesztését. Ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy az új gépek tervezésénél a minőség javítása mellett törekedni kell a súlyuk csökkentésére. (I. 10. pont.) Nem kétséges, hogy pl. a kézi motoros döntő-, illetve daraboló-fűrészek súlyának a csökkentésével a velük dolgozó munkások mozgékonyasága s ezen keresztül teljesítménye feltétlenül jelentékenyen fokozható.

Ugyancsak az ipar területén követendő irányelvek között mondja a tervezet a következőket: »Meg kell szüntetni a faipar elmaradottságát a népgazdaság növekvő szükségleteitől. Növelni kell a fűrészelt faanyagok termelését és fejleszteni kell a termelési, valamint építési alkatrészek gyártását. Nagy arányokban végre kell hajtani a fakitermelés áthelyezését az erdőben gazdag vidékekre, különösen az Észak, az Ural, Nyugat-Szibéria és a Karél-Finn Szovjet Szocialista Köztársaság vidékeire, csökkenteni kell az erdő irtását az ország erdőben szegény vidékein. Csökkenteni kell a fakitermelés idényjellegét. Ennek érdekében az új körzetekben gépesített üzemeket kell létesíteni, el kell azokat látni állandó munkásokkal. Tovább kell fejleszteni a fakitermelő munkálatok komplex gépesítését.« Ezekon túlmenően a tervezet a fakitermelési munkálatokban a termelés szervezésének és a gépek kihasználásának a megjavítását, valamint a munka termelékenységének az emelését írja elő. Az új körzetekben üzembe helyezett fűrésztelepek száma a tervezet szerint 1955-re a fűrésztelepek 1950-es számának kb. nyolcszorosára növelendő. (I. 12. pont.)

Ezeket az irányelveket — nem tekintve a fűrésztelepek számának a növelésére vonatkozó előirányzatot — értelemszerűen, illetve a hazai viszonyoknak megfelelő mértékben minden bizonyára nálunk is alkalmazni kell.

A tervezet a mezőgazdaság területére tartozó feladatok sorában hangoztatja: »Biztosítani kell a mezővédő erdősávok létesítésére irányuló munkák kiszélesítését a sztyep és erdős-zsalyep területeken, mezőgazdasági, vízgazdálkodási intézkedések végrehajtását a talaj eróziója elleni küzdelemben, valamint a homokos területek erdősítését, gazdasági jelentőségű erdők létesítését, zöldövezetek létesítését a városok és ipari központok körül, a folyók, a csatornák és a víztárolók partján.«

A sztálini hatalmas természetátalakító terv így halad előre a megvalósítás útján.

»Az ötéves terv idején — mondja a tervezet — legalább 2,5 millió hektáron védőerdősávokat kell ültetni a kolhozokban és a szovhozokban és kb. 2,5 millió hektár területen állami erdőségeket kell ültetni.« (II. 6. pont).

A tervezet súlyt vet arra, hogy a kolhozok elsősorban a közös gazdaság fejlesztését előmozdító beruházásokat végezzenek. Ezért az ilyen célú beruházások között a mezővédő erdősávokra vonatkozó előirányzat teljesítésének megkönnyítése végett

kolhoz-villanytelepek létesítését is szükségesnek tartja, minthogy a villamostraktorok és a villamosenergia felhasználásával működő mezőgazdasági gépek alkalmazásbavétele az egyik legfontosabb feladatnak tekintendő. (II. 9—10. pont.)

Azok közül az irányelvek közül, amelyeket a tervezet az áruforgalom, a közlekedés és a távközlés területére nézve szab meg, csak egyet emelünk ki: »A vasúti közlekedés területén a legfontosabb feladat legyen a vasútvonalak teljesítőképességének növelése.« A tervezet szerint az ennek érdekében szükséges tennivalók közé tartozik, hogy 1955-re a kocsiforduló ideje az 1950-ik évi időszükséglethez viszonyítva legalább 18%-kal csökkenjen. (III. 3. pont.)

A nép anyagi jólétének, egészségvédelmének és kulturális színvonalának a további fejlődése végett a tervezet nagy horderejű feladatok megvalósítását irányozza elő. Ilyen feladat pl., hogy az ötéves tervidőszak alatt a főiskolákról és a középfokú szakiskolákról kikerülő szakemberek számát kb. 30—35%-kal, a tudományos és a tudományos-pedagógiai képzésben részesülő személyek számát pedig — a főiskolák és a tudományos kutatóintézetek aspirantúráin keresztül — kb. kétszeresére kívánja emelni a tervezet. Emellett szükségesnek tartja a tudományos kutatóintézetek és a főiskolák tudományos munkájának a megjavítását, az élenjáró tapasztalatok elterjesztését, a tudományos felfedezések gyakorlati alkalmazásának biztosítását, a tudósoknak az általuk kidolgozásra kerülő elméleti problémákkal kapcsolatos messzemenő támogatását s a tudomány és a termelés kapcsolatainak a megerősítését. (IV. 6. pont.)

A tervezet szerint az egészségvédelem és a közoktatás előirányzott fejlesztésének céljára az ötéves tervidőszak alatt a megelőző ötéves tervhez képest kb. 50%-kal felemelt beruházásokat kell fordítani. (IV. 9. pont.)

Végül a tervezet összefoglalja az előirányzott feladatok teljesítése érdekében szükséges tennivalókat. A szocialista felhalmozás további fokozása javára a gazdaságon belüli tartalékok feltárása, az állami fegyelem szigorú megtartása, az önköltség csökkentése, a munka termelékenységének a növelése, az élenjáró technika alkalmazásának kiszélesítése, a dolgozók kulturális és technikai színvonalának az emelése, a nehéz és sok munkát igénylő ipari és építési munkafolyamatok gépesítésének befejezése, az építkezések időszükségletének csökkentése és az építőmunkák minőségének megjavítása, a feltalálók tömegmozgalmának fellendítése, a munkaerő megfelelő kihasználása, a takarékoság követelményének következetes érvényesítése, a pénzügyi ellenőrzés fokozása, az állami anyag- és élelmiszertartalékok megkéttszerezése, — ezek azok a főbb szempontok, amelyek megvalósításának szükségességét a tervezet a népgazdaság minden ágára nézve hangsúlyozza. És nem ok nélkül, hanem a terv végrehajtása révén keletkező sokszoros erőgyarapodás tudatában mondja a tervezet: »A szocialista verseny erejét, a munkások, a kolhozparasztok és az értelmiség együttes békeharcos akaratát, a dolgozóknak a kommunista társadalom felépítését szolgáló törhetetlen eltökéltségét az új ötéves terv teljesítésére és túlteljesítésére kell irányítani.«

* * *

A Szovjetunió fejlesztésére irányuló 1951—1955. évi ötödik ötéves terv irányelveinek a tervezetét a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának 1952. október 5-re összehívott, soronkövetkező XIX. Kongresszusa fogja tárgyalni. Azok a magas színvonalú, lendületes munkaversenyek és munkavállalások, amelyeket a szovjet dolgozók a Kongresszus tiszteletére kezdeményeztek, illetve tettek, azt mutatják, hogy a Szovjetunió dolgozó milliói a tervezetet már is magukénak vallják és túl fogják teljesíteni. Ezzel a szocializmus hatalmas életerejé és az, hogy a kapitalizmusnál valóban felsőbbrendű gazdasági rendszer, újból bebizonyosodik.